

РЕШЕНИЕ

№ 297

гр. София, 17.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и девети октомври през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Жаклин Комитова

Членове: Петя Алексиева
Иванка Иванова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева като разгледа докладваното от Жаклин Комитова Въззивно гражданско дело № 20241000500900 по описа за 2024 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 - чл.273 от ГПК.

С **Решение № 165 от 10.01.2024 г.**, постановено по гр. д. № 6718/2022 г. по описа на СГС, ГО, 23 състав, е осъден К. П. П., ЕГН *****, да заплати на С. Т. Т., ЕГН *****, на основание чл. 45 от ЗЗД сумата 50 000 лв. - обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на обидни квалификации и клеветнически твърдения на 13.06.2022 г. по време на брифинг на политическа партия „Продължаваме промяната”, излъчен по канал БНТ 1 в рамките на телевизионното предаване „Още от деня”, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на увреждането 13.06.2022 г. до окончателното изплащане и на основание чл.78, ал.1 от ГПК направените по делото разноски в размер на 7 200 лв.

Срещу постановеното съдебно решение е депозирана въззивна жалба от **ответника К. П. П.**, чрез адв. А. Г. и адв. С. С.. Излагат се съображения, че решението е неправилно, незаконосъобразно и необосновано, като е постановено при нарушение на материалния закон, а именно разпоредбата на чл. 45 ЗЗД. Първоинстанционният съд неправилно е приел, че са налице всички законоустановени предпоставки за ангажиране на деликтната отговорност на ответника К. П.. В хода на производството ищецът не е успял

да установи наличието на нито една от предпоставките за ангажиране на деликтната отговорност на ответника, а именно противоправно деяние, извършено под формата на обида и клевета по адрес на ищеца, причинени вреди, причинна връзка между деянието и вредите и вина. Нито едно от процесните изявления (от тези, които имат характер на конкретно фактическо твърдение), не се отнася до личността на ищеца и с него не се поднася невярна информация. По отношение на останалата част от изявленията, които нямат характер на фактически твърдения (т.е., не могат да представляват клевета, а евентуално само обида), също считат, че, първо, не са адресирани до личността на ищеца, и второ, не са унижителни за неговата чест или достойнство. Единственото от процесните изявления, което е пряко адресирано към ищеца е: „...***, който последните шест месеца наистина се бореше с всичките си сили, за да пребори мафията в спорта, въпреки че нямаше подкрепата от КПКОНПИ заради нежеланието на С. Т...“, считат, че същото представлява изказване на собствено мнение и оценъчно съждение от страна на ищеца за поведението на ответника (като политически лидер), т. е., ответникът е упражнил правото си, предоставено от чл. 39, ал. 1 от Конституцията, да изкаже своето мнение по актуални въпроси и процеси в политиката към процесния период; изявлението няма позорящ характер, защото не се твърди конкретно поведение на ищеца, нито му се приписва престъпление или друго позорящо обстоятелство; понятието "нежелание" е широко и може да има различни прояви, но дори такова "нежелание" да не е доказано, то то във всички случаи не е нито престъпно, нито позорящо; твърдението е и вярно, като верността му се доказва по несъмнен начин от показанията на св. И. А., събрани в хода на о.с.з. от 08.12.2023 г. В о.с.з. от 21.04.2023 г. процесуалните представители на ищеца са уточнили и процесните изявления, които според тях имат обиден характер: „задкулисен***, „задкулисието“, „мафията“, „завзетата държава“ и „задкулисните играчи“. Тук обаче е налице липса на ясна адресираност на посочените изявления, поради което същите в никакъв случай не могат да бъдат свързани с ищеца, а оттам и възприети като обида към личността му.

Не са налице и останалите елементи от състава на деликта, извършен чрез обида и клевета, а именно причинени вреди и причинна връзка между вредите и поведението на ответника, въпреки че първоинстанционният не е изложил подробни мотиви в тази връзка. Считат, че от събраните по делото доказателства (преимуществено под формата на свидетелски показания по отношение на тези елементи от фактическия състав на деликта), не се установяват изложените от ищеца твърдения за претърпени неимуществени вреди. Първоинстанционният съд не е коментирал по какъвто и да е начин обстоятелството, че по делото липсват доказателства в тази връзка, като например обичайните за подобен случай медицински документи - амбулаторни листове, рецепти и др., удостоверяващи медицински преглед при специалист, прием на медикаменти или друга форма на лечение и т. н. Значението на подобни документи се проявява не само с оглед евентуално настъпилото влошаване на здравословното състояние, но и причинната връзка между такова влошаване и твърдяното увреждащо деяние.

Първоинстанционният съд е допуснал съществени нарушения на съдопроизводствените правила, изразяващи се в необсъждане на релевантни за делото факти, обстоятелства и доводи, превратно обсъждане и оценка на

данни по делото в противоречие с правилата на формалната логика, както и липса на изложени мотиви по отношение на всяко едно от процесните изказвания, за които се претендира да са клеветнически и обидни. Неправилно и в противоречие с процесуалните норми съдът не е обсъдил и не е кредитирал показанията на свидетеля И. Г. А.. Не е ясно защо първоинстанционният съд е счел, че сам следва да допусне и формулира въпрос към свидетелите на ищеца „*Защо К. П. счита, че С. Т. има връзки с мафията?*“, при положение, че такова твърдение не фигурира в процесните изказвания и никога не е било отправяно нито пряко, нито като внушение. На практика по този начин съдът отнапред е приел за установено обстоятелство, което по същество е спорно и би следвало да бъде установено едва с решението по същество. В случая е налице извращаване на факти по делото в противоречие с принципите за обективност и безпристрастност на съда. От друга страна, абсолютно ирелевантни за предмета на делото са и безкритично кредитираните от съда показания на свидетелите на ищеца Т. Х. и св. П. Д. в частта им, свързана с обстоятелства около напускането на ПП „ИТН“ на коалицията, в която са участвали, причините за това, твърденията за неизпълнение на коалиционното споразумение между посочените две партии, отношението на ищеца и на други членове на партията му към „македонския въпрос“ и други подобни политически процеси.

Считат, че на ищеца е присъден размер на обезщетението, който е силно завишен и несправедлив по смисъла на чл. 52 ЗЗД и съобразно критериите, утвърдени в константната практика на българския съд, както и в противоречие с решения на ВКС по реда на чл. 290 ГПК, които имат задължителен характер за първоинстанционния съд. По отношение на аргумента на съда, че публичните личности би следвало да претърпят и по-висока имуществена отговорност, считат, че същият е необоснован и в противоречие с константната съдебна практика, според която имуществената отговорност на делинквента следва да е еднаква за всички случаи на деликт и не зависи от политическия, от обществения статус или от длъжността на страните по деликтното правоотношение. С изключение на момента след непосредственото излъчване на процесното предаване, всякакви възможни други негативни душевни преживявания на ищеца след този момент не се намират в пряка причинна връзка с поведението на ответника, доколкото са опосредени от изявления на трети лица - медии и журналисти, които също незабавно са отразили публично известния факт на оттегляне на част от водещите членове на ПП „ИТН“ от партията, поради което причинната връзка не е налице по отношение на твърдените неимуществени вреди. В този смисъл, съдът не е съобразил, че натрупаният отрицателен ефект при ищеца се дължи и на публикации, чието разпространение не е извършено от ответника, нито е противоправно.

Поради това, в случай, че въззивният съд приеме, че е налице твърдяното противоправно поведение на ответника К. П. (което изрично се оспорва), то при всички случаи считат, че Решението следва да бъде изменено в частта му за определяне на размера на обезщетението за причинени неимуществени вреди, като същото бъде намалено при спазване на критериите, прилагани от българския съд при сходни случаи и разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

Иска се съда да отмени изцяло Решение № 165 от 10.01.2024 г. по гр. д.

6718/2022 г. по описа на СГС, ГО, 1-23 състав като неправилно, като вместо него постанови ново решение, с което да отхвърли предявените от С. Т. срещу К. П. искове като неоснователни и недоказани.

Евентуално, в случай, че съдът прецени, че е налице основание за ангажиране на деликтната отговорност на К. П., молят да бъде изменено Решение № 165 от 10.01.2024 г. по гр. д. 6718/2022 г. по описа на СГС, ГО, 1-23 състав в частта, с която на ищеца е присъдено обезщетение за неимуществени вреди в размер на 50 000 лв., като същото бъде намалено до справедлив размер, съобразен с разпоредбата на чл. 52 ЗЗД и константната практика на ВКС по идентични дела.

Претендират се сторените по делото разноски.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е **постъпил писмен отговор на въззивната жалба от ответника С. Т. Т.**, чрез адв. М. Д. и адв. Л. Н., с които я оспорват. Считат за необосновано възражението на жалбоподателя, че нито едно от процесните изявления не се отнася до личността на ищеца. В конкретния случай, самото изявление на ответника и в неговата цялост е насочено срещу ответника, тонът е агресивен и ядовит към него и хвалебствен към отцепилите се от ПП „ИТН“. Поводът, целта на брифинга и обвиненията на ответника с ползваните изразни средства не оставят съмнение, че последното е насочено именно към ищеца. Правилен и обоснован е изводът на първоинстанционния съд, че ответникът, от позицията, която заема, целенасочено уврежда доброто име на ищеца, който е станал политически противник, поради оттегляне на министрите на ПП „ИТН“ от коалиционното правителство и отказа да участва в управлението на държавата. Претърпените вреди могат да се доказват с всякакви доказателствени средства, като липсата на представени медицински документи не води до извод за липса на здравословни проблеми. Емоционалните и здравословни проблеми, отражението на процесното изявление както в личната, така и в професионалната му сфера, се установяват със свидетелски показания. Свидетелските показания не се опровергават от нито едно доказателство по делото. Невярно и недоказано е твърдението на жалбоподателя, че името на ответника е било замесвано през годините със скандални събития и процеси с негативен отзвук. Ответникът не е представял и каквито и да било доказателства в подкрепа на това свое възражение, което го прави несвоевременно - едва във въззивната жалба. Не са налице процесуални нарушения. Противно на твърденията на жалбоподателя, съдът е обсъдил подробно и с действителното им съдържание и смисъл всички свидетелски показания, включително тези на свидетеля И. А.. Обжалваното решение е мотивирано в съответствие със събраните доказателствени средства, като не е необходимо съдът да излага отделни мотиви за всяко от изказванията, както твърди ответникът. В случая, изказването е едно и следва да се разглежда и обсъжда в цялостния му смисъл и контекст. Съдът по справедливост, в съответствие с доказателствата по делото е определил размера на присъденото обезщетение. Считат, че по делото е безспорно доказано наличие на противоправно поведение от страна на ответника, което е причинило неимуществени вреди на доверителя им, които правилно и по справедливост са оценени от решаващия съд, поради което молят съда да отхвърли подадената въззивна жалба и да остави в сила съдебното решение на СГС.

Претендират сторените по делото разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл.12 ГПК и чл.235, ал.2 ГПК, намира следното:

СГС е сезиран с иск с правно основание чл. 45 от ЗЗД за заплащане на сумата 50 000 лв. неимуществени вреди, вследствие на обидни квалификации и клеветнически твърдения, отправени на 13.06.2022 г. по време на брифинг на политическа партия „Продължаваме промяната“, излъчен по телевизия БНТ 1 в рамките на телевизионното предаване „Още от деня“, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на увреждането 13.06.2022 г. до окончателното изплащане.

Ищецът С. Т. Т., твърди, че е претърпял неимуществени вреди в резултат на отправени към него обидни и клеветнически твърдения на 13.06.2022 г. по време на брифинг на политическа партия „Продължаваме промяната“, който бил излъчен по канал БНТ 1 в рамките на телевизионното предаване „Още от деня“. Ищецът счита същите за обидни и клеветнически както поотделно, така и в тяхната взаимовръзка и контекст, поради което имали характер на противоправни деяния, тъй като ответникът бил засегнал правото на ищеца да се ползва с добро име, чест, достойнство, като резултат, от което е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в душевни болки и страдания, безпокойство и тревожност, които описва подробно в исковата молба. Посочва още, че прескоференцията и/или части от нея били излъчени в различни медии, включително и по националните телевизии БНТ, БТВ, Нова ТВ, по БНР и други радиостанции и са пресъздадени изцяло или частично като текст, както в електронните станции на повечето телевизии, така и в интернет - страниците на печатни и/или он-лайн издания, като banker.bg, mediapool.bg, offnews.bg, dnes.bg, manager.bg, bgonair.bg, vesti.bg.

С оглед изложеното, ищецът моли съда да осъди ответника да му заплати сумата от 50 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, настъпили вследствие на разгласени обидни и клеветнически твърдения на 13.06.2022 г., ведно със законна лихва за забава от датата на разгласяването им - 13.06.2022 г. до окончателното им заплащане. Претендира разноски.

В открито заседание, проведено на 21.04.2023 г., по искане на ответника, ищецът е конкретизирал исковата си молба. Посочил е, че „задкулисен ***“, „Задкулисието“, „мафията“, „завзетата държава“ и „задкулисните играчи“, свързани с името му, счита за обида. Всички изявления, които по своя смисъл навеждат на връзки с мафията, счита, че са клевета. По отношение на изразите „***“, който наистина последните шест месеца се бореше с всичките си сили да пребори мафията в спорта, въпреки, че нямаше подкрепата на КПКОНПИ заради нежеланието на С. Т...“, „мафията току-що загубили коалиционния си партньор...“ „мафията направи огромна грешка. Те са вярвали, че държейки двама лидери и двама депутати най-вероятно...“ и „...това е било грешна калкулация на мафията. Когато си мисли, че координирате с един *** и той ви гарантира някакво мнозинство, това се оказва нестабилен начин на управление. Но мафията това не го разбира, защото мафията не се управлява така...“; „вече има заплахи към тези депутати от „Има такъв народ“... Мафията не може да тръгне към цялата държава когато ние сме обединени“ – се твърди,

че са налице клеветнически изявления.

С постъпилия в срока по чл.131 ГПК писмен отговор на исковата молба **ответникът К. П. П.**, чрез адв. А. Г. и адв. С. С., оспорват предявения иск като неоснователен и недоказан. Оспорват направените от ищеца твърдения, че процесните изявления са обидни или клеветнически, доколкото преобладаващата част от тях не са били адресирани спрямо ищеца в лично качество, освен едно, а именно: *„Искам да благодаря за смелостта, огромната смелост на хората... Р. В., ***, който последните шест месеца наистина се бореше с всичките си сили, за да пребори мафията в спорта, въпреки че нямаше подкрепа от КПКОНПИ заради нежеланието на С. Т... ”*. Посочва, че същите представляват оценка на действителни факти и събития, случили се към процесната дата - 13.06.2022 г. Направените изявления представляват упражняване на правото на изразяване на мнение.

При условията на евентуалност се оспорва иска по отношение на неговия размер, който е прекомерен.

С исковата молба ищецът е представил копия от печатни материали, относими към иска.

Разпитани са свидетели – 4 – ма на ищцовата страна и един на ответника.

От показанията на разпитания пред СГС свидетел **Т. Й. Х.**, се установява, че същият е запознат с изявление и пресконференция на К. П. от месец юни 2022 г. по повод оттегляне на министрите на ПП „Има такъв народ“ от коалиционното правителство. Тогава е бил председател на парламентарната група на ПП „ИТН“ в 47-мо Народно събрание. Същевременно е все още и зам. председател на ПП „Има такъв народ“ и участвал активно в процесите в този парламент. Освен това е ходил на почти всички коалиционни съвети, провеждани от тогавашната им коалиция, така че е запознат с процесите, които се случвали в това време. Заявява, че причината за оттегляне на министрите на ПП „Има такъв народ“ от правителството била публично обявена от С. Т. Сочил, че законът за КПКОНПИ бил спорен закон в коалиционното споразумение и вкаран като основни насоки, след това започнало работата по него. Не са възпрепятствали по някакъв начин този закон. Дори напротив - водели се професионални разговори на юридическите екипи. Законът бил започнал да се работи първоначално, след което за дълго време от ПП „Продължаваме промяната“ изоставили тази тема. Тя не се обсъждала нито на коалиционни съвети, нито работели работни групи по темата. След три-четири месеца отново започнал някакъв разговор и там имало чисто юридически спорове между експерти на „ИТН“ в лицето на И. М. и на юристи в лицето на Л. Б.. Никога не са създавали никакви пречки по отношение на Закона за правосъдната система и закона за европейския прокурор. За невярно свидетелят сочи твърдението на К. П., че те били създавали пречки по тези закони, като същото било изречено, след като били изтеглени министрите. Счита, че изявление на К. П. е продиктувано от това, че паднал кабинетът, а К. П. много искал да е министър-председател и е свикнал да получава, каквото иска. Той отказал да възприеме, че в коалиция има партньори и не може да налага мнението си. Свидетелят изтъква, че С. Т. като лидер на ПП „Има такъв народ“ не е влияел на вземането на решения на участие в Народното събрание, било то по законопроекта на КОНПИ и на този съдебната реформа. Ищецът е човек, който делегира доверия на хора

експерти. Никога не се е обаждал да казва какво трябва да се вземе като решение в един или в друг сектор, защото имал доверие на експертите. С. Т. не е имал какъвто и да е финансов интерес от това дали да се гласува законопроект или не. В момента, в който ответникът е направил процесното изявление, всички били шокирани. Счита, че К. П. е имал предвид точно С. Т., който приел нещата лично, тъй като това слагало петно и върху цялата партия. С. Т. за тази ситуация казал следното: „Много рядко ми е увисвала мандибулата“. Ищецът изпадал в недоумение и шок, мозъкът първоначално отказвал да възприеме това, което вижда.

От показанията на разпитания пред СГС свидетел **П. И. Д.**, се установява, че когато ПП „Има такъв народ“ оттеглил министрите от коалиционното правителство бил заместник-министър на енергетиката от ПП „Има такъв народ. Знае за пресконференция през месец юни 2022 г., в която К. П., А. В. и няколко други участника дали по повод оттегляне на министрите на ПП „Има такъв народ“. На тази пресконференция, очевидно и може би под някакво въздействие К. П. наговорил куп небивалици. Споменава думи като мафия, *** на мафията, задкулисие, такива думи използвал по повод на ищеца С. Т. - лидер на ПП „Има такъв народ“. Всичко това е най-малкото неистина, да не каже откровени лъжи. Причините за оттегляне на министрите на ПП „Има такъв народ“ от коалиционното правителство били неспазване на подписано споразумение между лидерите на ПП „Продължаваме промяната“ К. П. и А. В. и С. Т. като лидер на ПП „Има такъв народ“. Свидетелят сочи, че той лично е участвал на тези преговори по повод подписване на коалиционното споразумение, нанасял е и редакционни корекции в коалиционното споразумение като член на ПП „Има такъв народ“ и на работните групи, които били съставени. Свидетелят изтъква, че С. Т. в неговия фейсбук профил, който е изключително популярен, нееднократно е писал и преди даже да се стигне до разваляне на коалиционното споразумение, че отстъпление от позицията за Северна Македония ще доведе до оттеглянето им от това управление. Свидетелят сочи, че ищецът Т. не му се е обаждал, за да му нарежда или да му дава указания как да постъпва в качеството си на зам.-министър при разрешаване на оперативни въпроси. Имал му е пълно доверие като експерт. На въпроса: „Защо К. П. счита, че С. Т. има връзки с мафията“ - свидетелят е отговорил, че доказателства няма. Най- малкото го е казал, за да нанесе щети, защото очевидно се виждало, че се отива на нови предсрочни парламентарни избори, за да нанесе щети на партия „Има такъв народ“ и съответно да нанесе обида и щета към лидера на партията. Тези изказвания и това постоянно говорено се изразило в загуба на електорална подкрепа.

От показанията на разпитаната пред СГС свидетелка **А. Т. Т.**, се установява, че същата познава ищеца Т. повече от 23 години, тъй като работи като продуцент във фирма „7/8“, а понастоящем организира продажбата на реклама в Телевизия „7/8 ТВ“. Според нея ищецът е изключително добър и доблестен човек, като освен правенето на телевизия те са се занимавали и с водени от него многобройни каузи, в които са защитавали честността, доблестта и това доброто винаги да възтържествува.

Ясно си спомня пресконференция на *** тогава К. П. по повод оттегляне на министрите на ПП „Има такъв народ“ от коалиционното правителство месец юни 2022 г. В рамките на този ден ищецът Т., който е толкова голям, силен, се смалил, буквално физически се променил. Основното и най-

ужасното в тази пресконференция било, че *** отправил от най-висока трибуна обвинения към ищеца. Било прекъснато предаване в националната телевизия, за да излъчат тази пресконференция и в крайна сметка това последващо се мултиплицирало във всички водещи телевизии, в новинарски блокове, в сайтовете, във всички възможни канали, в които се разпространявала тази информация. Той обсъдил ситуацията с нея, защото това рефлектирало и върху тяхната работа, тъй като работят с телевизия, с външни компании и сключват договори с рекламодатели. Някои от тях категорично прекратили взаимоотношенията си с тях, а други казали: „ние повече с вас не искаме да имаме нищо общо“. Като последица това се отразило емоционално и психически на ищеца, той се затворил, отказвал срещи, отказвал да обсъжда планове с екипа какво се случва. Преди години имали много сериозни проблеми с това, че жълтите медии публикували невярна информация за Т., но това било доказуемо и лесно за обрване. Няма обаче как да се докаже, че няма връзка с мафията. Най-големият проблем е, че *** е отправил неверни твърдения. Това му повлияло физически, той и здравословно започнал да не се чувства добре. Започнал да вдига кръвно, секретарката започнала да следи тези негови състояния, купили апарат за кръвно в офиса, той видимо имал физическа промяна, срив. Тревожел се за това как ще го възприемат колегите, защото той винаги е вървял напред с идеята да бъдат честни, доблестни и да служат на истината. Твърденията, които били отправени в този случай, били в обратната посока, че той е човек на мафията, че той прокарва тъмни интереси, че е коалиционния партньор на мафията. Това като цяло събудило въпроси в хората, които питали какво се случва и какво е провокирало това твърдение. Свидетелката твърди, че видимо той все още носи последствията от случилото. Няма белези на това да е отминало като душевно, емоционално, а и физическо състояние. С. Т. е откровен, открит човек. Свидетелката сочи, че общуват с ищеца ежедневно и той нееднократно е споделял своите тревоги, свързани с това как казаното се възприема от екипа. Като мениджъри на този екип и пряко отговарящи за екипа му, те му подавали информация за това какво се случва в екипа. Той се тревожел и за неговото семейство как ще възприеме казаното и мултиплицираното от другите медии, това била тема дълго време. Твърди, че и до днес, връщайки се към този момент, това е изключително тревожен и чувствителен етап от неговия живот.

От показанията на разпитания пред СГС свидетел Е. М. Д., се установява, че същият познава ищеца от ученическите си години още, когато учили в плевенско музикално училище. Като всеки човек на изкуството той е темпераментен. Основният му принцип е моралът. Познава майка му, баща му и цялото му семейство и смята, че ищецът е възпитаван в традиционните ценности на традиционното българско семейство.

Знае за пресконференция на *** по това време К. П. през месец юни 2023 г. по повод оттегляне на министрите на ПП „Има такъв народ“. Това било събитие, което било излъчено директно по няколко национални телевизии, след това имало огромен отзвук във всички телевизионни и радио канали, във вестниците, в сайтовете, било е нещо, което имало огромно значение за момента. Сочил, че С. Т. след това изявление на К. П. първо изпаднал в шок. Твърди, че бил до него малко след като била минала самата пресконференция. С. Т. бил шокиран и видимо много раздразнен и ядосан от изявленията, че той

е човек от мафията, че мафията вече няма да има свой човек в правителството и тези твърдения, които не ги давал който и да е, а тогава действащият министър-председател от трибунката на Министерски съвет. Като събитие това нещо дълго време след това се отразявало и на тяхната работа като телевизия и компания и нанесло сериозна щета, която още трудно преодоляват. Свидетелят счита, че при изложеното на пресконференцията са лъжи и е категоричен е, че ищецът няма връзки с мафията, както и че няма задкулисие при него. Не може да каже дали са се задълбочили здравословните му проблеми, но в този период много често се налагало да си мери кръвното. Знае, че имал главоболие. Той така и не можал да преглътне факта, че е възможно *** да излезе и да говори от възможно най-високото място като трибуна в България такива неща, той като това не отговоряло на истината. Не можело просто да се каже, че някой е част от мафията или има връзка с мафията, без да има някакви доказателства за това, камо ли това да е *** на България. Това било най-шокиращото и това нещо довлякло проблеми и за тях. С. Т. станал много раздражителен, нервен, трудно преминавали срещите в работен порядък за доста дълъг период от време. Година и половина по – късно, всеки път, когато изобщо стане въпрос за този случай, винаги нещата започват да се връщат много бързо. Твърди, че това изказване на К. П. нанесло една много сериозна имиджова щета. Те са хора, които имат пряка връзка с обществото, имат нужда общественото мнение да е добре настроено към тях, за да могат да си вършат работата, независимо дали в политически план или като телевизионери, и затова това нещо, което се изнесе като информация и след това се разпространило като лавина, донесло много сериозна щета. Имали отказ от техни партньори, от рекламодатели, които казали, че при това положение повече няма да имат работа с тях. Имало щети на всяко едно ниво. Бил е свидетел на разговори, които ищецът водел с неговите близки. Опитвал се да им обясни, че това е някакво недоразумение, че той в крайна сметка ще си търси правата. Със сигурност това било голям шок. Свидетелят не може да каже дали ищецът е търсил лекарска помощ за страданията си след процесната дата, знае, че имало много случаи тогава, в които трябвало да си мери кръвното, знае, че пиел някакви лекарства и имал главоболие. Дали това е било свързано с посещения при лекар, не може да каже. След датата 13.06.2022 г. ищецът Т. имал един период, в който се затворил, не мисли, че е имал срещи доста дълго време след тази дата.

От показанията на разпитания пред СГС свидетел **И. Г. А.** (на ответника), се установява, че към процесната дата 13.06.2022 г. бил народен представител и председател на Арбитражно - контролната комисия на партия „Има такъв народ“. Не е бил на брифинга, даден от ПП „Продължаваме промяната“. След това се запознал, че имало такъв брифинг и поводът е бил тяхното напускане от парламента. Познава С. Т. като председател на партия „Има такъв народ“. Виждал се е с него, примерно два пъти при учредителните събрания на партията „Няма такава държава“, след това партията „Има такъв народ“, още веднъж преди изборите за 45-то Народно събрание и в 47-то Народно събрание, когато ги събрал в ж.к. „Левски-Г“ цялата парламентарна група. И още веднъж се е чувал с него по телефона по някакво позвъняване на Т. Й. от неговия телефон, когато бил номиниран за министър на правосъдието в 47-то Народно събрание от правителството на „Има такъв народ“. По устава

на партия „Има такъв народ“ участията в коалиционно правителство и напускането на едно коалиционно правителство трябвало решение на колективния орган на партията. Това решение се взело еднолично от С. Т. - и за участието в коалиционното правителство, и за отзоваването на министрите от коалиционното правителство. Министрите, които били отзовани са Г., Г. К., Р. В., Н. С. Р. В. били колеги от основаването на партията „Има такъв народ“, посещавали парламентарната група. Р. В. бил доста амбициран за разбиването на модела на ГЕРБ в спортното министерство и въобще в държавата. Уведомил ги е за натиск върху него от С. Т.. За други министри не знае да е осъществяван натиск. Р. В. му е споделял, че ищецът му се е обаждал да спре с проверките - Р. В. искал да се прекратяват договорите с ресторант или клуб някъде в кв. „Дианабад“ 121, свързан със С., поради това, че не се използвал като спортен обект. Това го знае от Р. В., който е искал съдействие по отношение на работата си от КПКОНПИ му казали да не се занимава, да спре с проверките, които извършва. Р. В. е извършвал проверки на спортни обекти - на Зимен дворец, на стадион „Септември“ за неправомерно сключени договори. По думите на В. е искал съдействие от КПКОНПИ и му е казано, че не е необходимо такова съдействие и да не се занимава с тези обекти. Свидетелят подчертава, че това са думи, които са казвани от Р. В.. Не може да каже защо С. Т. му е казал така, може да има някакви интереси. По отношение на КПКОНПИ се е сблъсквал като депутат и част от юридическия екип на партията забавянето на закона. Това било в 48-то Народно събрание, а 47-то, когато на дневен ред излизала промяната в КОПНИ, тогава Народното събрание свършил своя живот. Същото се случило в 48-то Народно събрание. Тогава близо 5-6 месеца се мотаел този законопроект. Спънката била от тяхна страна. Било поискано да има петима председатели и тогава Т. Й. казал, че по разпореждане на Т. този законопроект не трябва да се гласува нито в комисии, нито да се подписва при внасяне на такъв законопроект като вносител, ако петимата членове на комисията няма изричен текст, че с пълно единодушие трябва да се взема решение срещу кой да бъде стартирана процедура по закона и срещу кой не, а това водело до една неработеща комисия. Свидетелят сочи, че са правени спънки за КПКОНПИ и по повод на бюджета на държавата. Тогава председател на бюджетната комисия К. и Т. Й. казали: „Няма ли пари за нашите министри, предвидени в бюджета, които да се гласуват в бюджетната комисия и съответно в Народното събрание, дърпаме шалтера и спираме тока на това правителство, така каза ***“. Соци, че контакти с ищеца Т. не е имал. Ролята на негов вестоносец изпълнявал Т. Й.. Свидетелят А. твърди, че били запознати с коалиционното споразумение. Имало нарушение от страна на всички партии, които са подписвали в социалната сфера, и от тяхна страна във връзка със сроковете за Закона за съдебната власт и закона за КОПНИ. Било обявено публично от ищеца Т., че държавата е във фалит, че бюджета няма пари и за казуса Македония. Свидетелят изтъква, че бил председател на арбитражно контролната комисия. Искал да се отегли още преди Нова година заради отношението на Т. Й., а не на С. Т., към общинските, областните координатори, а и към парламентарната група. Липсата на комуникация между структурите, отношението в партията, това го накарало да напусне. Не е имало предложение за пари към него, за да напусне парламентарната група на „ИТН“ от страна на К. П. или на който и да е било, както се говорело. На въпроса дали знае за връзки на С. Т. с мафията,

свидетелят А. отговаря: „Ако говорим, че мафия примерно са управлението на Б., хората около него, С. и т.н., аз не мога да кажа дали е имал връзки с тези хора. Аз съм го виждал четири пъти. Говоря с думите, които ми бяха предадени от Р. В.“. Свидетелят изтъква, че в момента е Областен управител на Област Видин, назначен е от правителството към този момент.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата и в отговора на въззивната жалба.

Решение е валидно и допустимо.

Във връзка с доводите в жалбата, въззивната инстанция намира следното:

Предявен е иск за ангажиране имуществената деликтна отговорност на ответника за вреди, които виновно и противоправно е причинил на ищеца.

Непозволеното увреждане е сложен юридически състав, елементите на който са: деяние (действие или бездействие), вреда (неблагоприятно засягане на имуществената сфера на увредения или неговия телесен интегритет), противоправност на деянието (несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение), причинна връзка между противоправното поведение и вредата, и вина. Съгласно разпоредбата на чл.45 от ЗЗД всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму. Забраната е универсална и неизпълнението на това общо задължение поражда отговорност за нарушителя. Отговорност за вреди от лично поведение се носи тогава, когато това поведение е противоправно, виновно и когато във връзка с него са произлезли вредите, чието обезщетяване се претендира. Поведението е противоправно, когато са допуснати нарушения на предписани или общоприети правила. Съгласно презумпцията, уредена в чл.45, ал.2 от ЗЗД вината на дееца се предполага до доказване на противното, като оборването ѝ е в доказателствена тежест на увреждащото лице. В гражданското право търсейки виновно поведение се изследва не субективното отношението на дееца към деянието, а неполагането на дължимата грижа. По силата на чл. 45 от ЗЗД подлежат на обезщетяване всички вреди – имуществени и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от непозволеното увреждане. Съгласно чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. За установяване на предпоставките, пораждащи деликтната отговорност, с изключение на виновното поведение на увреждащото лице, в това число и претърпяните вреди, доказателствена тежест съобразно чл. 154 от ГПК носи ищеца.

С оглед така изложеното, преди всичко, следва да се установи противоправно деяние, тъй като само при наличието на такова, стои въпросът за обезщетяване на вредите от отговорното лице (респ. и за причинната връзка).

За да е налице противоправно поведение, то следва да е предприето въпреки установен в закон запрет за неговото извършване, който запрет охранява абсолютни субективни права, а изводът за противоправността

представлява правна преценка на деянието, вредата и причинната връзка между тях от гледна точка на действащите разпоредби. Субективното отношение на възложителя не е елемент от фактическия състав.

Страните не спорят, че ищецът е лице с широка обществена популярност (като водещ на редица популярни телевизионни предавания и Председател на политическа партия), че ПП „ИТН“ е била част от управлението, по силата на коалиционно споразумение – с депутати в НС, участие в парламентарните комисии, и избрани министри и заместник министри в правителството). Безспорно е, че ответникът към датата на процесния брифинг е бил *** на РБ.

Не се спори и че на 13.06.2022 г. ПП „Продължаваме промяната“, заедно с други участници, е провела извънреден брифинг по повод подадени оставки на определени министри от кабинета с *** К. П., излъчени от ПП „Има такъв народ“. Брифингът бил пряко излъчен в предаването „Още от деня“ на БНТ 1.

Не се спори по делото, поради което за безспорно установено е прието че процесните изявления са направени от ответника и същите имат следното съдържание, а именно:

„Законът за КПКОНПИ се бавеше 6 месеца, законът за правосъдната система и за нейната промяна се бавеше, законът за европейския прокурор се бавеше и винаги се бавеше от няколкото човека от „ИТН“. Днес стана ясно, че този вододел, за който говорихме още в миналата пресконференция е тук. Вододелът между завзетата държава от мафията и България на свободните хора, България на хората, които виждат едно добро бъдеще за децата си, България на тези, които разчитат, че държавата ще работи за тях. Искам да благодаря за смелостта, огромната смелост на хората Р. В., ***, който последните шест месеца наистина се бореше с всичките си сили, за да пребори мафията в спорта, въпреки че нямаше подкрепа от КПКОНПИ заради нежеланието на С. Т. Г. Г. каза: Не е нормално, когато се раздават над един милиард в ремонтни дейности от МРРБ, 40% от оценката да не е свързана с цената. С други думи всяка една поръчка да може да бъде нагласена. Ние като „Продължаваме промяната тогава казахме твърдо „не“ и когато ни казаха, ама това е условие, коалиционното условие и ние заслонихме твърдо „не“, това беше първият раздел между лидерите на „ИТН“ и „Продължаваме промяната“... Днеска аз видях пред екрана едни наистина смели хора, които знаят, че тяхната лоялност не е към задкулисният ***... България има шанс, мафията току-що загуби коалиционния си партньор... Оказа се, че мафията беше направила една огромна грешка. Те са вярвали, че държейки двама лидера и двама депутата най-вероятно, или някаква малка бройка, държат едни свободни хора. Това, което днес се разбра, че това е било грешна калкулация на мафията. Когато си мислите, че координирате с един *** и той ви гарантира някакво мнозинство, това се оказва нестабилен начин на управление... Но мафията това не го разбира, защото мафията не се управлява така... Даже дойде информация до нас, че вече има заплахи към тези депутати от „ИТН“. Така че охрана ще им бъде дадена и на тях. Мафията не може да тръгне срещу цялата държава, когато ние сме обединени”.

Ищецът счита горепосочените изявления за обидни и клеветнически, както поотделно, така и в тяхната взаимовръзка и контекст. Твърди, че в резултат същите е претърпял и неимуществени вреди, изразяващи се душевни болки и страдания, безпокойство и тревожност, които описва подробно в

исковата молба.

Ответникът, в защитната си теза, застъпва позицията, че изказванията му представляват свободно изразяване на мнение и оценъчни съждения, както и че същите не визират личността на ищеца.

Предвид горното, спорни с оглед позицията на страните са обстоятелствата - дали с конкретните изявления е засегната честа, достойнството на ищеца, съответно - разгласени ли са позорни обстоятелства за личността му или му е приписано престъпление.

При така формираните спорни за производството въпроси, въззивният съд намира, че правилното им разрешаване, изисква преценка на обстоятелствата и установено нарушение на баланса в упражняването на следните основни права и свободи: свободата на словото (чл. 39, ал.1 от Конституцията на РБ), и правото на чест, достойнство и добро име, закрепено в чл. 32, ал.1 от Конституцията на РБ.

По същността си правото на свободно изразяване на мнението е едно от основните права на личността, като то е закрепено както в чл. 39 ал. 1 КРБ, така и в чл. 10 от Конвенция за защита правата на човека и основните свободи. Правото на мнение не е абсолютно. Ограничаването му, с оглед високата си обществена значимост и интензитет, е допустимо по изключение и само за да се осигури защита на конкуриращ интерес и право, и с цел охраната на други, също конституционно защитени права и интереси, и може да става единствено на основанията, предвидени в КРБ (чл.39 ал.2 КРБ и чл. 10, ал. 2 ЕКЗПЧОС). Не се допуска ограничаването със закон на други, извън посочените в чл.39 ал.2 КРБ и чл.57 ал.2 КРБ основания. Съгласно посочените текстове, свободното изразяване на мнение не може да се използва за накърняване правата и доброто име на друго и за призоваване към насилствена промяна на конституционно установения ред, към извършване на престъпления, към разпалване на вражда или към насилие над личността.

В практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) са заложили същите принципи по отношение на свободата на словото и възможността тя да бъде ограничавана. Сред ценностите, чиято закрила е основание за ограничаване на правото на свободно изразяване на мнение, КРБ посочва присъщите на личността чест, достойнство, добро име. Те могат да са обект на посегателство **при нанасяне на обида** (умишленото унижаване достойнството на дадено лице посредством неприлично отнасяне с него) **и на клевета** (съзнателното разгласяване на неистински, позорни обстоятелства за дадено лице или приписване на престъпление).

Обида е налице, когато деецът каже или извърши нещо унижително за честта или достойнството на друго лице и то възприеме непосредствено думите или действията. Следователно, обидата представлява оценъчни твърдения, които засягат чувството на лично достойнство и самооценката на лицето. Обидата касае изказвания, които са годни да накърнят честта и достойнството на пострадалия, и според моралните норми, възприети от обществото, са неприлични, цинични, вулгарни. Обидата е лично унижително отношение към определено лице.

Клевета е налице, когато деецът разгласи позорно обстоятелство за друго или му припише извършване на престъпление, които факти не отговарят на обективната действителност. Предмет на клеветнически твърдения могат да бъдат единствено факти с конкретно съдържание, които

носят информация за конкретно определено обстоятелство или за конкретизирано явление, което трябва да предизвиква от гледище на общоприетия морал и добри нрави безусловно отрицателна оценка на обществото, или да приписва извършването на престъпление. Позорният факт обосновава отрицателни изводи в обществото за пострадалия, защото води обективно до засягане на неговото достойнство, неговия авторитет пред обществото (обществената оценка на околните за него). Следователно, за да е налице клеветата, средството на клеветата трябва да е факт, а не да е оценка, мнение, критика на факт. Клеветата представлява съзнателно разгласяване на неистински позорни обстоятелства за дадено лице или приписване на престъпление. (чл. 147, ал. 1 от НК). Позорното обстоятелство е твърдение за съществуването на определен факт, свързан от дееца с личността на пострадалия, който е от естество да накърни неговото добро име в обществото. Твърдението трябва да е ясно и да съдържа информация, която да бъде поднесена от разгласяващия като сигурно, несъмнено знание за съдържащите се в нея факти, т.е. необходимо е разгласяващото лице да съобщи свои твърдения, такива, които изхождат лично от него и зад които застава с думите си, претендирайки, че знае, че тези обстоятелства са безспорен факт. Освен това обстоятелствата трябва обективно да бъдат съобщени, а не да се извеждат чрез предположения, асоциации, интерпретации или други форми на субективна психическа дейност.

Както обидата, така и клеветата засягат достойнството и доброто име на пострадалия, но обидата засяга самооценката на пострадалия, а клеветата е насочена към нарушаване на обществената оценка.

Когато едно лице изнася публично пред обществото, засягащи достойнството на друго лице факти, те трябва да отговарят на обективната действителност. Това не важи за мненията, тъй като те не могат да бъдат достоверни или не, тъй като представляват коментар на фактите, а не възпроизвеждане на обстоятелства от обективната действителност (в този смисъл е Решение № 369/26.11.2015 г. на ВКС по гр. д. № 2098/2015 г., IV г.о., ГК). Правно значение оценките имат само ако са обидни, т. е. ако накърняват честта, самооценката за обществената ценност на личността като съвкупност от физически и духовни качества. В този смисъл, оценките, направени при спазване на ограниченията по чл.39 ал.2 КРБ, колкото и негативно да са натоварени, не поражда отговорност за лицето, което ги дава.

Възприето още, в утвърдената практика на ВКС (напр.: Решение № 253/29.01.2014 г. по гр. д. 1251/2012 г., III г. о., Решение № 278/27.11.2019 г. по гр. д. № 1140/2019 г., III г. о., Решение № 129/11.08.2020 г. по гр. д. № 2704/2019 г., IV г. о., Решение № 50110/25.10.2022 г. по гр. д. № 4589/2021 г., I г. о.), е разбирането, че не е клеветническо твърдение, което се основава на истински факти, и съответно изразяването му не е противоправно, дори те да позорят адресата, и не е основание за ангажиране на гражданската отговорност на автора му.

В обобщение изложеното, следва да се приеме, че във всеки конкретен случай следва да се прави разграничение между обидата и клеветата, които са в обсега на ограниченията на правото на свободно изразяване на мнение по чл.39-41 КРБ, и оценъчните съждения, които са извън този обсег. Не е противоправно поведението по повод изказани мнения с негативна оценка, пряко или косвено засягащи конкретно лице, когато името му се коментира във

връзка с обществен въпрос, свързан с неговия пост, дейност или занятие. И обратно, за да е обидно или клеветническо дадено изявление (или засягащо по някакъв друг начин честта, достойнството или доброто име на някого), дори и да не покрива състава на чл. 146 или 147 НК - в този смисъл е Решение № 12/06.02.2013 г. по гр. дело № 449/2012 г. на III г.о. на ВКС, ГК), респ. - за да съставлява противоправно деяние по смисъла на чл. 45 ЗЗД, **изявлението следва да визира определено физическо лице (едно или повече). Обидният (унизяващият) израз трябва да е насочен към това определено лице; разгласеното чрез изявлението позорно обстоятелство трябва да се отнася за него; това определено физическо лице следва да се сочи като извършител на приписаното му деяние или престъпление.** Увреденото (обиденото, оклеветеното) лице може да е посочено от автора на изявлението чрез неговите имена или по всякакъв друг начин, който не оставя никакво съмнение относно неговата личност. Само в такъв случай, при предявен деликтен иск съдът може да приеме, че са накърнени доброто име, честта или достойнството, именно на ищеца, респ. - че именно той е противоправно увреден. Когато обидният или клеветнически израз (един или повече) е част от едно по-обширно изявление, той не може да бъде извеждан от контекста на последното и смисъла, който то внушава като цяло, включително при преценката дали се отнася до ищеца, предявил иска за обезщетение от неправомерно увреждане. При тази преценка, обаче, съгласно трайно установената съдебна практика (Решение № 85/23.03.2012 г. по гр. дело № 1486/2011 г. на IV г.о на ВКС, Решение № 12/06.02.2013 г. по гр. дело № 449/2012 г. на III г.о. на ВКС) ищецът следва да посочи от кои конкретно изрази и действия на ответника е засегнат.

Предвид горното и видно от данните по делото - в ОСЗ, проведено на 21.04.2023 г. пред СГС, по искане на ответника, ищецът е конкретизирал исковата си молба. В тази връзка, същият е посочил, че „задкулисен ***“, „Задкулисието“, „мафията“, „завзетата държава“ и „задкулисите играчи“, свързани с името му счита за обида. Всички изявления, които по своя смисъл навеждат на връзки с мафията, счита, че са клевета.

Настоящата съдебна инстанция намира следното:

Думата „мафия“ се използва за означаване на организирана престъпна мрежа, свързана с различни държавни структури, вкл. и спадащи към третата власт. Окачествявайки един субект като принадлежащ към мафията, за него се отправя внушение за участие в престъпна дейност, характерна за гореописаните характеристики.

„Задкулието“ - в буквален смисъл е термин, използван в театралната и филмовата терминология, за да опише пространството зад сцената, където се намират декорите, реквизитът и актьорите, когато не участват в сцената. В по-широк социално-политически смисъл задкулисието може да се отнася и до всички дейности, които не са директно видими от публиката/аудиторията, към която са насочени, но са важни за реализицията им.

Във връзка с горното и след дължимия анализ, по въпроса дали е нарушен баланса в упражняването на свободата на словото /чл. 39, ал.1 от Конституцията на РБ/, и правото на чест, достойнство и добро име, закрепено в чл. 32, ал.1 от Конституцията на РБ, по направеното в ОСЗ 21.04.2023 г. пред СГС уточнение, съдът намира следното:

Изявлението „...Вододелът между завзетата държава от мафията и

България на свободните хора, България на хората, които виждат едно добро бъдеще за децата си, България на тези, които разчитат, че държавата ще работи за тях..“ – няма ясна насоченост към личността на ищеца. Такава не може да бъде изведена явно или чрез препратки, поради което унизително отношение към ищеца не е налице.

Позорящи ищеца обстоятелства, съответно – твърдения за факти, приписващи му престъпление, съдът не намира в следващото изявление, а именно „...**Искам да благодаря за смелостта, огромната смелост на хората Р. В., *****, който последните шест месеца наистина се бореше с всичките си сили, за да пребори мафията в спорта, въпреки че нямаше подкрепа от **КПКОНПИ заради нежеланието на С. Т...**“. В случая използваният израз „заради нежеланието на С. Т.“ е коментар на ответника за ситуация и е израз на преценката му, че поведението на ищеца е останало пасивно към разрешаването на проблеми с обществен отзвук. В изявлението, ответникът не е споделил конкретни факти, позорящи името на ищеца, а е дал обобщен израз на възприятието си, в смисъл - положителна оценка за действията на участник в изпълнителната власт, последните предприети въпреки пасивното по въпроса поведение на ищеца С. Т..

От друга страна изразът „нежелание“ е твърде общ и неконкретизиран. Подобно състояние на „нежелание“ да се направи нещо, само по себе си, без твърдение за нарушение на конкретна императивна правна норма не може да бъде нито престъпно, нито опозоряващо.

Отделно от това съдът намира, с оглед изложеното по-горе, че подобно твърдение е оценъчно за политическата ситуация към съответния момент.

Съдът намира, че не е обидно и изявлението **“...Днеска аз видях пред екрана едни наистина смели хора, които знаят, че тяхната лоялност не е към задкулисния ***“**... - Това е така, тъй като по същество изявлението възпроизвежда оценка на ответника по отношение промяна в поведението и политическата принадлежност на група хора. Употребеният израз „задкулисния ***“ – отнесен към различни сфери от професионалната ангажираност на ищеца (в този смисъл - лидер на политическа партия, без пряко участие в изпълнителната или закондателната власт; шоумен с множество музикални изяви), дава основание да се приеме, че коментираната промяна пряко засяга членственото му правоотношение в политическата партия, чийто лидер е ищецът. Привръзката, направена чрез понятия и похвати – в този смисъл епитети, аналогия, сравнения и т.н., дори като краен резултат да изразяват негативно отношение на автора към ищеца, употребените думи сами по себе си не са обективно обидни, водещи до засягане по недопустим и обществено неприемлив начин честта и достойнството на ищеца. Употребените думи не са неприлични, цинични, вулгарни и не водят до лично унизително отношение към ищеца. Поради това, използваните изразни средства за поведението на ответника не е неправомерно. Обидни биха били изрази, използвани извън контекста на коментираните събития и пряко засягащи достойнството на адресата, но не и тези, при които личността се характеризира с негативни изразни средства като участник в процеса, обект на неблагоприятния коментар (Решение № 85 от 23.03.2012 г. по гр. д. № 1486/2011 г., ГК, IV ГО, на ВКС).

Следва да се посочи също така, че употребявайки изрече „задкулисен ***“, ищецът не е отправил директно обвинение за конкретно извършено -

като точен предмет, обект и субект престъпление по смисъла на чл. 147, ал. 1 от НК. Действително, в изявлението от процесния брифинг личността на ищеца е коментирана в контекста на термина „задкулисие“. Този термин обаче също не е отнесен пряко към ищеца (от една страна), а от друга страна - към индивидуализирано (по предмет, обект и субект) противоправно или престъпно - по смисъла на цитирания законов текст, деяние (действие или бездействие). Още повече, че този термин се е наложил в публичното и медейно пространство като празна, лишена от конкретно съдържание част от политическия речник - процесните изявления са направени от Министър – Председател, политик към този момент, но не са директно адресирани към ищеца. Поради това, този термин, дори и да съдържа в себе си негативен подтекст, не може да се окачестви еднозначно и категорично като „позорящ“ по смисъла на чл. 147, ал. 1 от НК.

Липсата на противоправност, съдът намира и в изявлението - **„България има шанс, мафията току-що загуби коалиционния си партньор“**... Това е така тъй като, изявлението не визира личността на ищеца. Същото не съдържа и факти с конкретно съдържание, които носят информация за конкретно определено обстоятелство или за конкретизирано явление, което трябва да предизвиква от гледище на общоприетия морал и добри нрави безусловно отрицателна оценка на обществото конкретно към личността на ищеца, нито му да приписва извършването на престъпление. В контекста на актуалните събития, използваните изразни средства, имат насоченост към неупоменати лица при евентуална и вероятна обвързаност с политически опоненти, различни от партията, лидер на която е ответникът. Налице са мнения и оценки, които не подлежат на преценка за вярност и истинност (по смисъла на чл. 147, ал. 2 от НК), което обосновава извод за липса на необходимост да бъде обсъждан събраният по делото доказателствен материал (свидетелските показания). Още повече, че терминът „мафия“, също е ставал част от политическия речник, без да се влага или да съществува някакво конкретно съдържание.

Следва да се посочи също така, че оценки и мнения, могат да ангажират имуществената отговорност на ответника само, ако са „обидни“ (по смисъла на чл. 146 от НК/) и ако надхвърлят допустимия предел в „свободата на словото, така както е очертан същия в изброените по-горе правни норми и съдебна практика.

Горепосоченото е относимо и към изявлението **„...Оказа се, че мафията беше направила една огромна грешка. Те са вярвали, че държейки двама лидера и двама депутата най-вероятно, или някаква малка бройка, държат едни свободни хора..“**, тъй като в него отново липсва препратка към ищеца, а употребените изразни средства – „те са вярвали“, ясно визират група хора, но без конкретна насоченост или обвързаност с личността на пострадалото лице като изразяват субективното виждане на ответника.

Изявлението - **“...Това, което днес се разбира, че това е било грешна калкулация на мафията...“**, по смисъла си представлява оценъчно съждение за ситуация, в която личността на ищеца не е упомената. Както е посочено по-горе, използваният израз "мафия" е добил гражданственост и се използва широко в политическите изказвания и медиите, без обаче в него да може да се дефинира ясно и конкретно съдържание и точен смисъл.

Що се касае до изявлението **„...Когато си мислите, че координирате с**

един *** и той ви гарантира някакво мнозинство, това се оказва нестабилен начин на управление...“ – съдът намира, че същото отразява негативен коментар на автора по повод очаквана, но не получена политическа подкрепа. Става въпрос за лична оценка, а не за факти от обективната действителност, поради което е безпредметно обсъждането на тяхната истинност, тъй като тя не подлежи на проверка и доказване, а съдържанието ѝ зависи единствено от съзнанието на нейния автор. Не може да бъде подлагано на доказване обстоятелството дали субективната преценка на ответника е правилна. Последната е резултат от на вътрешни процеси на мисловен анализ и тълкуване на информацията, на лични впечатления и предпочитания, различна емоционалност и вкус. В този смисъл предмет на клеветата могат да бъдат само факти, но не и субективната интерпретация на тези факти

Изявлението „**... Но мафията това не го разбира, защото мафията не се управлява така...**“, не визира по какъвто и да е начин ищеца, поради което не е и не може да бъде обективно позорящо за него обстоятелство.

В изявлението „**... Даже дойде информация до нас, че вече има заплахи към тези депутати от „ИТН“. Така че охрана ще им бъде дадена и на тях...**“ - не се съдържа твърдение, че именно ищецът е действал противоправно като е отправял заплахи.

Името на ищеца не се обсъжда и в изявлението **...Мафията не може да тръгне срещу цялата държава, когато ние сме обединени...**“ Със същото не са изнесени твърдения, подкрепени с факти. Липсват и преднамерени внушения за неправомерно поведение именно на ищеца. А и изказването е твърде общо и неконкретно, изпълнено е с типичния политически патос и търсене на политическо одобрение и подкрепа от обществото.

Не се установява въззивникът да е направил изявления за „**....задкулисите играчи....**“, поради което изследване на въпросите с авторството на същите и противоправност в поведението на ответника не се дължи.

В обобщение, така направеният анализ, сочи, че процесните изявления, разгледани поотделно и в съвкупност не охарактеризират ищеца като личност, която извършва незаконосъобразни и морално осъдителни действия. Зад тези твърдения на ищеца стои негово субективно възприятие, но обективно в изявленията няма такова внушение. Това е така, тъй като в преобладаващата си част употребените думи и изрази изобщо не се отнасят до личността на ищеца. Същевременно, изявленията, които се свързват с ищеца представляват допустима критика за дейността му на публична длъжност или негативна оценка за същата и тъй като не съдържат клеветнически твърдения или обидни думи и изрази, не съставляват противоправно поведение. Както бе посочено, процесните изявления са направени по време на брифинг на политическа партия и при отрязване на актуални политически процеси. Критиката, насочена към публична фигура, особено към политик, е по-широка и свободна, с оглед възприетото от тях положение в обществото. Политиците са публични фигури и тяхната дейност следва да се контролира в интерес на обществото, което предполага към тях критериите за поведение да са по-безкомпромисни. Ето защо от тях се очаква да са по-толерантни към критика, отколкото частните лица. В действителност и в този случай се търси балансът между правото на свободно изразяване на мнение, обществения интерес и необходимостта от защита на правото на чест, достойнство и

доброто име, но границите на приемливата критика по отношение на политик, действащ в качеството на обществена или държавна фигура, са значително по-широки, в полза на обществения контрол и политическия дебат. (Решение № 85 от 23.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1486/2011 6 г., IV г. о., Решение № 204/12.06.2015 г. по гр. д. № 7046/2014 г. на IV г. о. на ВКС, Решение № 110/2017 г. по гр.д. № 2808/2016 г. на IV ГО, № 148/2015 по гр.д. № 6318/2014 г. на III ГО на ВКС, Решение № 129 от 11.08.2020 г. на ВКС по гр. д. № 2704/2019 г., IV г. о., Решение № 104 от 14.07.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2722/2021 г., III г. о.).

По изложените правни съображения, съдът приема, че ответникът – сега въззивник в настоящото производство, не е извършил противоправно деяние. Следователно в случая липсва една от кумулативно изискуемите предпоставки на непозвленото увреждане по смисъла на чл. 45 ЗЗД, като обсъждане наличието на останалите условия, необходими за уважаване на иска – причинна връзка и вреди, е безпредметно.

Не следва друг извод по отношение на деянието, от показанията на свидетелите.

От една страна – по отношение на двама от разпитаните свидетели на ищеца, се констатира, че същите изразяват свое субективно мнение по отношение на процесния брифинг и изказванията на ответника К. П. и в по-голямата си част представляват политически изказвания на заинтересовани политици (като членове на ПП „ИТН“, депутати, ръководители на парламентарна група и заместник - министър – свидетелите Т. и Д.). Същите касаят факти и обстоятелства извън предмета на спора и в по-голямата си част са съждения и обяснения на политическите процеси, в които свидетелите са участвали, поради което е житейски обяснимо, че представляват опит за легитимиране на определена защитна теза в тяхна полза и в полза на ищеца. При това следва да се отчете и тяхната заинтересованост – и двамата свидетели са близки с ищеца и в голяма степен от последния е зависела политическата им кариера. Налице е и смешение на личността на ищеца с интересите на партията – св. Д. твърди, че подобни изказвания, постоянното говорене и насаждането на усещане, че има задкулисие в партията, се е отразило в резултата на следващите избори като загуба на електорална подкрепа, което е правно ирелевантно за настоящия спор.

По отношение на другите двама свидетели – св. Д. и св. А. Т., съдът намира също така, че те са заинтересовани. Св. Т.а прави анализ на каузите, в които ищецът се е включвал ищецът чрез екипа си, като същите нямат каквото и да е отношение към предмета на правния спор и по същество представляват преразказване на далечни събития, които отразяват вижданията на свидетелката, но са изключително неясни и общи – като принципи, които ищецът е въвеждал в своя колектив (на чест, морал, достойнство, че дадената дума никога не бива да бъде престъпвана, защото това е било повече от подписан договор). Налице е смешение на професионалната част от дейността на ищеца и каузите, в които е участвал, които по същество освен морално-етично измерение, както потвърждава и свидетелката, очевидно са имали и рекламиращ дейността ефект по отношение на притежаваното от ищеца търговско дружество и на екипа му, и в отношенията му с външни компании и сключването на договори с рекламодатели.

Освен това свидетелката Т.а, както и св. Д., се намират в служебна

зависимост с ищеца, което се преценява като обстоятелство, което ги прави заинтересовани. Още повече, че свидетелят Д. е близък приятел на ищеца и в неговите показания е налице явен опит да се характеризира ищеца преди всичко от морално-етична гледна точка, която обаче, сама по себе си не може да съставлява доказателство дали същият е имал или има някакви политически уговорки.

Следва да се посочи също така, че свидетелите не могат да установяват отрицателни факти, а именно, че ищецът С. Т. е нямал връзка с мафията. При наличие на съответната хипотеза, при която е установено, че е налице клеветническо твърдение в този смисъл (каквото не е настоящият случай), тежестта на доказване на подобни връзки би била върху ответника.

Обсъждането на показанията на св. Т. Х. и св. П. Д., че ищецът няма финансови или икономически интерес за гласуване на законопроект и не е повлиял или въздействал върху решението на депутатите на ИТН да напуснат коалицията, при условие, че липсва основание да се приеме, че по отношение на ищеца са или разпространени клеветнически твърдения от ответника, също се явява ирелевантно.

Изложеното се отнася и до показанията на свидетеля А., ангажиран от ответника, в частта им, в която решението за оттегляне на министри от правителството не е взето съгласно Устава на партията, то също е без правно значение с оглед обективно проявилите се факти във връзка с това обстоятелство, като не е нужно и да се излагат доводи досежно конкретното им съдържание. Обективен факт е оттеглянето на министрите на ПП „ИТН“ от правителството, възглавявано от *** К. П., като дали е била спазена процедурата за това съгласно Устава на партията, е вътрешно –политически въпрос без отношение към настоящото дело и спорните по него въпроси. Следва да се посочи също така, че съдът не кредитира показанията на този свидетел по отношение на изложеното от него за факти, които не са непосредствено възприети от него, а са по чужди думи - казани от трето лице -

Р. В., който твърдял, че С. Т. му е казал да не извършва проверка на определени спортни обекти, поради липсата на непосредствени впечатления, или това, че КОНПИ не му е оказвал съдействие. Другите твърдени от ответника по жалба обстоятелства – че при кредитиране на показанията на св. А. следва да се има пред вид, че същият е адвокат, а към момента на разпита е областен управител, назначен от тогавашното правителство, настоящата съдебна инстанция намира за ирелевантни, като те не биха могли да обосноват сами по себе си извод за някаква заинтересованост.

Съдът намира също така, че не следва да излага фактически и правни доводи досежно свидетелските показания, в частта им, свързана с твърдените неимуществени вреди и тяхното отражение върху личността на ищеца, здравословното му състояние и професионалната му сфера, доколкото не е доказан първият елемент на сложния фактически състав на деликта.

Предвид всичко изложено въззивният съд намира, че подадената въззивна жалба е основателна, а постановеното съдебно решение, като неправилно и незаконосъобразно ще следва да бъде отменено със законните последици от това.

По отговорността за разноските в процеса:

При този изход на делото и на основание чл.78, ал.1 ГПК в полза на

жалбоподателя следва да се присъдят сторените във въззивното производство разноски. Искането за присъждането им е направено своевременно, като е представен и Списък по реда чл. 80 ГПК. Приложени са и доказателства за тяхното извършване - претенцията, представлява единствено искане за заплатена държавна такса от страната пред въззивната инстанция, и следва да бъде уважена в пълния ѝ заявен размер от 1 000 лв.

Независимо от изхода на изхода на спора, в полза на ответника не следва да се присъждат сторените в производството пред СГС разноски за адвокатски хонорар – в този смисъл е изричното изявление на пълномощника на ответника К. П..

Предвид обстоятелството, че изходът на спора се променя с настоящото съдебно решение, с него следва да се промени отговорността за разноските на страните като в този смисъл се отмени решението в частта на присъдените разноски (при съобразяване на Определение № 2534/21.02.2024 г. постановено по реда на чл.248 от ГПК).

Водим от горното, Апелативен съд - София, 8-ми граждански състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № 165 от 10.01.2024 г., постановено по гр. д. № 6718/2022 г. по описа на СГС, ГО, 23 състав, с което К. П. П., ЕГН *****, с адрес гр. **, ул. „****“ № ** е осъден да заплати на С. Т. Т., ЕГН *****, със служебен адрес: гр.София, пл.“България“ №1, НДК, зала 12, на основание чл. 45 от ЗЗД сумата от 50 000 лв. (петдесет хиляди лева) - обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на обидни квалификации и клеветнически твърдения на 13.06.2022 г. по време на брифинг на политическа партия „Продължаваме промяната“, излъчен по канал БНТ 1 в рамките на телевизионното предаване „Още от деня“, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на увреждането 13.06.2022 г. до окончателното изплащане и на основание чл.78, ал.1 от ГПК на направените по делото разноски в размер на 7 100 лв., съгласно изменение по реда на чл. 248 от ГПК, направено с Определение № 2534/21.02.2024г. по гр. д. № 6718/2022 г. по описа на СГС, ГО, 23 състав, **КАТО ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявания от С. Т. Т., ЕГН*****, със служебен адрес: гр.София, пл.“България“ №1, НДК, зала 12 против К. П. П., ЕГН *****, с адрес гр. **, ул. „****“ № **, иск с правно основание чл. 45 ЗЗД за заплащане на сумата 50 000 лв. (петдесет хиляди лева) - обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на обидни квалификации и клеветнически твърдения на 13.06.2022 г. по време на брифинг на политическа партия „Продължаваме промяната“, излъчен по канал БНТ 1 в рамките на телевизионното предаване „Още от деня“, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на увреждането 13.06.2022 г. до окончателното изплащане **КАТО НЕОСНОВАТЕЛЕН.**

ОСЪЖДА С. Т. Т., ЕГН*****, със служебен адрес: гр.София,

пл. "България" №1, НДК, зала 12, да заплати на **К. П. П.**, ЕГН *****, с адрес гр. ***, ул. „***“ No **, на основание чл. 78 ГПК, сумата от **1 000 (хиляда) лева**, представляващи сторените пред настоящата инстанция разноси.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните при условията на чл.280, ал.1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____